

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 74/2012-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 13. júna 2012 v senáte zloženom z predsedu Rudolfa Tkáčika a zo sudcov Jána Auxta a Ľubomíra Dobríka v konaní o sťažnosti I. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody, zastúpeného advokátom Mgr. M. C.,T., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002) takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo I. G. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Trnave v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002) p o r u š e n é b o l i .

2. Krajskému súdu v Trnave p r i k a z u j e , aby v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002) konal bez zbytočných priet'ahov.

3. I. G. p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (slovom tisíc eur), ktoré je Krajský súd v Trnave p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

4. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia v sume 307,55 € (slovom tristosedem eur a päťdesiatpäť centov) na účet právneho zástupcu Mgr. M. C., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Krajský súd v Trnave j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 307,55 € (slovom tristosedem eur a päťdesiatpäť centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 74/2012-23 z 28. marca 2012 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť I. G., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. M. C., T., pre namietané porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002).

Podstatou námietok sťažovateľa boli tvrdenia o porušení jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002). V namietanom konaní má sťažovateľ postavenie obžalovaného, keď sa mu kladie za vinu spáchanie trestného činu vraždy podľa § 219 ods. 1 a 2 písm. h) Trestného zákona v znení účinnom do 31. júla 2001 (ďalej len „Trestný zákon“), trestného činu nedovoleného ozbrojovania podľa § 185 ods. 2 písm. a) Trestného zákona a trestného činu porušovania domovej slobody podľa § 238 ods. 1 a 2 Trestného zákona. Podľa názoru sťažovateľa namietané konanie na krajskom súde trvá už veľmi dlhú dobu a v priebehu 10 rokov od podania obžaloby nebolo právoplatne skončené, čím sa prehľbuje jeho právna neistota.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil, že jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002) porušené bolo, krajskému súdu uložil povinnosť zaplatiť mu primerané finančné zadosťučinenie v sume 30 000 € a náhradu trov právneho zastúpenia v sume 442,34 €.

Na základe výzvy ústavného súdu sa k sťažnosti vyjadril predseda krajského súdu listom sp. zn. Spr. 248/12 z 23. apríla 2012, v ktorom uviedol podstatné skutočnosti o priebehu konania. Predseda krajského súdu v liste informoval o tom, že daná trestná vec napadla na tamojší súd 7. júna 2002, pričom prvé pojednávanie vo veci sa uskutočnilo v decembri 2002. Podľa jeho vyjadrenia krajský súd vykonal rozsiahle dokazovanie a po určení 8 termínov hlavného pojednávania rozhodol vo veci rozsudkom z 24. apríla 2003, ktorý bol v rámci odvolacieho konania zrušený Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) 4. decembra 2003. Predseda krajského súdu ďalej oznámil, že po vrátení veci prvostupňovému súdu bolo určených ďalších 7 termínov hlavného pojednávania a 16. decembra 2005 krajský súd vyhlásil rozsudok vo veci samej. V odvolacom konaní došlo opäť k zrušeniu tohto rozsudku uznesením najvyššieho súdu

z 22. júna 2006. Po vrátení veci krajskému súdu bolo určených ďalších 10 termínov hlavného pojednávania a na základe informácie z Národnej ústredne Interpol (ďalej len „Interpol“) z 30. apríla 2008 o tom, že sťažovateľ si má odpykať trojročný trest odňatia slobody v Spolkovej republike Nemecko a následne má byť vydaný do Rakúska, krajský súd uznesením z 12. mája 2008 vylúčil trestnú vec sťažovateľa na samostatné konanie. Podľa vyjadrenia predsedu krajského súdu bol 1. februára 2012 vyhlásený v danej veci rozsudok a na základe sťažovateľovho odvolania bol spis 29. februára 2012 predložený na rozhodnutie najvyššiemu súdu.

Predseda krajského súdu zároveň podotkol, že dĺžka konania bola ovplyvnená nielen podávaním opravných prostriedkov zo strany sťažovateľa a ďalších obžalovaných, ale aj podávaním námietok zaujatosti, dlhotrvajúcou práceneschopnosťou a následným úmrtím jedného z členov senátu a potrebou opakovania celého dokazovania, ako aj tým, že sťažovateľ si isté časové obdobie odpykával trest v cudzine.

V označenom liste predseda krajského súdu oznámil ústavnému súdu, že netrvá na ústnom prerokovaní danej veci. Totožnú skutočnosť oznámil ústavnému súdu aj právny zástupca sťažovateľa, a to v doplnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 12. marca 2012.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Z obsahu sťažnosti, jej príloh, z vyjadrení účastníkov konania, ako aj zo spisu krajského súdu sp. zn. 6 T 1/2008 ústavný súd zistil nasledujúci skutkový stav veci:

Dňa 7. júna 2002 bola krajskému súdu doručená obžaloba na sťažovateľa (a ďalšie tri osoby) zo spáchania trestného činu vraždy a iných trestných činov. Prvé hlavné pojednávanie bolo určené na 9. december 2002 až 12. december 2002, pričom po vykonaní dokazovania na viacerých pojednávaniach bol vypočutý sťažovateľ, ďalší obžalovaní,

poškodení, svedkovia a znalci. Po takmer 11 mesiacoch od začatia konania na krajskom súde bol vyhlásený rozsudok sp. zn. 1 T 13/2002 z 24. apríla 2003, na základe ktorého bol sťažovateľ (okrem iných) uznaný za vinného zo žalovanej trestnej činnosti, za čo mu bol uložený trest odňatia slobody v trvaní 14 rokov so zaradením do III. (tretej) nápravnovýchovnej skupiny.

Proti tomuto rozsudku podali odvolanie všetci obžalovaní vrátane sťažovateľa a krajský súd predložil 4. júla 2003 spis najvyššiemu súdu, ktorý uznesením sp. zn. 3 To 60/03 zo 4. decembra 2003 rozsudok krajského súdu podľa § 258 ods. 1 písm. b), c), d), e) a f) Trestného poriadku v znení účinnom do 31. decembra 2005 (ďalej len „Trestný poriadok“) zrušil a vec mu vrátil, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. Napadnutý rozsudok krajského súdu bol zrušený pre vady, najmä pre nejasnosť a neúplnosť skutkových zistení, pretože krajský súd sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie; pretože existovali pochybnosti o správnosti skutkových zistení a na objasnenie veci bolo treba opakovať alebo vykonávať dôkazy, pričom ďalšie vykonávanie dôkazov pred odvolacím súdom by znamenalo nahrádzať činnosť súdu prvého stupňa; pretože napadnutým rozsudkom bolo porušené ustanovenie Trestného zákona; pretože uložený trest bol neprimeraný a taktiež aj z dôvodu, že rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody bolo nesprávne.

Spis bol krajskému súdu vrátený 12. marca 2004 a vo veci bolo nariadených ďalších 7 termínov pojednávaní.

Dňa 19. decembra 2005 krajský súd v poradí druhým rozsudkom sp. zn. 1 T 13/2002 opäť uznal sťažovateľa (aj iných) za vinného zo žalovaných skutkov a uložil mu trest odňatia slobody v trvaní 12,5 roka so zaradením do III. (tretej) nápravnovýchovnej skupiny, zároveň mu uložil trest prepadnutia veci a zaviazal ho na povinnosť nahradiť poškodeným škodu.

Proti tomuto rozsudku podal odvolanie príslušný prokurátor a obžalovaní vrátane sťažovateľa.

Spis bol najvyššiemu súdu predložený 13. januára 2006. Najvyšší súd uznesením sp. zn. 4 To 5/2006 z 22. februára 2006 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil krajskému súdu, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol. K zrušeniu rozsudku krajského súdu došlo z takmer totožných dôvodov ako v predchádzajúcom prípade

s výnimkou toho, že by rozhodnutie o uplatnenom nároku poškodeného na náhradu škody bolo nesprávne.

Spis bol krajskému súdu vrátený 2. júna 2006, pričom krajský súd vykonával dokazovanie v zmysle záverov najvyššieho súdu na 10 hlavných pojednávaniach.

Listom z 30. apríla 2008 bolo krajskému súdu zo strany Interpolu oznámené, že sťažovateľ bol v Spolkovej republike Nemecko odsúdený za trestný čin krádeže na výkon trestu odňatia slobody v trvaní 3 rokov, pričom tento trest si odpykával vo väznici L. Po odpykaní trestu mal byť sťažovateľ na základe európskeho zatýkacieho rozkazu vydaný do Rakúska.

Toto zistenie bolo podkladom pre rozhodnutie krajského súdu z 12. mája 2008, ktorým bola trestná vec sťažovateľa vylúčená na samostatné konanie a ďalej vedená pod sp. zn. 6 T 1/2008.

Po vylúčení sťažovateľovej veci na samostatné konanie bolo o trestnej veci zvyšných obžalovaných rozhodnuté na základe rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 T 13/2002 z 2. februára 2010 v spojení s rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 4 To 6/2010 z 18. januára 2011. V súvislosti s podaním odvolania sa spis v čase od 26. apríla 2010 do 23. februára 2011 nachádzal na najvyššom súde.

Po vrátení spisu z najvyššieho súdu krajský súd v trestnej veci sťažovateľa vedenej pod sp. zn. 6 T 1/2008 určil viaceré termíny pojednávania, tie však boli zrušené (nie z dôvodu na strane sťažovateľa, pretože ten sa v uvedenom čase nachádzal vo výkone trestu v slovenskej väznici), pričom pojednávanie, ktoré sa uskutočnilo 1. júna 2011, bolo odročené na neurčito z dôvodu námietky zaujatosti vznesenej zo strany sťažovateľa.

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 5 Tost 17/2011 z 21. júna 2011 zrušil uznesenie krajského súdu o nevyhlásení predsedu senátu a členky senátu z vykonávania úkonov trestného konania v danej trestnej veci.

Dňa 29. júna 2011 bol spis vrátený krajskému súdu.

Dňa 4. júla 2011 bol určený termín hlavného pojednávania na 3. október 2011.

Dňa 3. októbra 2011 sa na krajskom súde uskutočnilo hlavné pojednávanie. Ďalší termín pojednávania bol určený na 5. december 2011. Toto hlavné pojednávanie sa uskutočnilo a ďalší termín bol určený na 1. február 2012.

Dňa 1. februára 2012 krajský súd vyhlásil rozsudok vo veci sp. zn. 6 T 1/2008, ktorým sťažovateľa uznal za vinného zo žalovaných skutkov a odsúdil ho k úhrnno-súhrnnému trestu odňatia slobody v trvaní 14 a pol roka so zaradením do III. (tretej) nápravno-výchovnej skupiny, taktiež mu uložil trest prepadnutia veci a ochranný dohľad v trvaní dvoch rokov.

Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ 17. februára 2012 odvolanie a 29. februára 2012 bol spis predložený najvyššiemu súdu na rozhodnutie.

Sťažovateľ sa svojou sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy i práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorého zmyslom a podstatou je právo každého na to, aby jeho vec bola prerokovaná bez zbytočných prietahov.

Ústavný súd si pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej aj „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 245/07).

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom krajského súdu v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (predtým vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002) došlo k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Judikatúra ESLP a ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (i právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: a) právna a faktická zložitnosť veci, b) správanie účastníkov konania a c)

postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou EŠLP ústavný súd prihliada aj na d) predmet konania (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií postupoval aj v danom prípade.

Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že predmetom posúdenia je trestná vec sťažovateľa, na ktorého bola podaná obžaloba za trestné činy vraždy, nedovoleného ozbrojovania a porušovania domovej slobody. Okrem toho bola v tejto veci podaná obžaloba aj na ďalšie tri osoby, a to za účasti na trestnom čine vraždy a trestný čin nedovolaného ozbrojovania. Podľa názoru ústavného súdu prejednávanie trestných činov všeobecne nebezpečných, trestných činov proti životu a zdraviu a trestných činov proti slobode a ľudskej dôstojnosti nie je ojedinelou záležitosťou, práve naopak, všeobecné súdy rozhodujúce v trestných veciach sa s takouto agendou v praxi bežne stretávajú. Medzi rutinné úkony, ktoré je v takýchto veciach potrebné vykonať, patrí výsluch obžalovaného, prípadne obžalovaných, výsluch poškodeného, prípadne poškodených a výsluchy svedkov, ak existujú. Ak je to pre účely trestného konania potrebné, na posúdenie a zodpovedanie otázok vyžadujúcich si odborné znalosti, sa do konania priberajú znalci, prípadne vo veci sa vykonávajú aj ďalšie procesné úkony. Je pravdou, že v danej veci bolo na zistenie dôkaznej situácie potrebné vykonať rozsiahle dokazovanie.

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, k tomu ústavný súd uvádza, že jeho výkon trestu v cudzine v trvaní 3 rokov istým spôsobom ovplyvnil priebeh trestného konania a v rámci neho aj priebeh a spôsob dokazovania. Výkon trestu v cudzine je potrebné pokladať za subjektívnu okolnosť na strane sťažovateľa ovplyvňujúcu postup krajského súdu, pričom v tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že tento stav si sťažovateľ privodil sám páchaním protiprávnej činnosti, za ktorú musel niesť právne následky v podobe uloženej sankcie.

Ústavný súd sa v neposlednom rade zaoberal aj samotným postupom krajského súdu. V tejto súvislosti považuje ústavný súd za prvoradé poukázať na to, že predmetné konanie vedené na krajskom súde trvá takmer 10 rokov (obžaloba bola podaná v júni 2002). Už len toto zistenie signalizuje, že postup krajského súdu v predmetnej trestnej veci

nekorešponduje s obsahom základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, či jeho práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote. Do tohto obdobia podľa názoru ústavného súdu nemožno obsiahnuť čas, ktorý sťažovateľ strávil vo výkone trestu v cudzine a ktorý podľa správy z Interpolu z 30. apríla 2008 trval 3 roky. Pod takmer 10 rokov trvajúce konanie nemožno subsumovať ani obdobie v trvaní takmer 2 rokov a 2 mesiacov, keď sa spis z dôvodu podania opravných prostriedkov vo veci samej nachádzal na najvyššom súde (od 4. júla 2003 do 12. marca 2004, od 13. januára 2006 do 2. júna 2006, od 26. apríla 2010 do 23. februára 2011 a od 29. februára 2012 do súčasnosti).

Ústavný súd zároveň zastáva názor, že skutočnosť, že krajský súd 12. mája 2008 vylúčil sťažovateľovu vec na samostatné konanie, nezohráva z pohľadu doby trvania konania významnú skutočnosť.

V súvislosti s postupom krajského súdu považuje ústavný súd za nevyhnutné poukázať aj na zistenie, že krajský súd vykonal dokazovanie takým spôsobom, že najvyšší súd v rámci odvolacieho konania dvakrát jeho rozsudok zrušil a vec mu vrátil, aby v nej znovu konal a rozhodol. Tieto skutočnosti svedčia predovšetkým o nesústreďnej činnosti krajského súdu.

Aj keď krajský súd vo veci konal, vykonal dokazovanie na početných pojednávaniach a o vine a treste sťažovateľa a ďalších obžalovaných rozhodol trikrát, ústavný súd nepovažoval za podstatné množstvo úkonov, ktoré krajský súd v trestnom konaní vykonal, ale v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (II. ÚS 33/99, II. ÚS 71/01, I. ÚS 298/08) bolo preňho podstatné, či krajský súd konal efektívne, či rešpektoval zásadu procesnej ekonomiky a či vytváral podmienky na odstránenie stavu právnej neistoty sťažovateľa. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd svojím neefektívnym postupom neprispieval a neprispel ku včasnému rozhodnutiu vo veci samej, ktorým by došlo k právoplatnému skončeniu konania, a tým aj k odstráneniu stavu právnej neistoty. Na uvedenom názore ústavného súdu nemení nič ani zistenie, že po oznámení Interpolu z apríla 2008 o tom, že sťažovateľ si má v cudzine odpykať trojročný trest odňatia slobody, krajský súd vo veci priebežne konal, v marci 2011 určil termín hlavného pojednávania,

následne sa vo veci konali 4 hlavné pojednávania, rozhodovalo sa o námietke zaujatosti a na pojednávani, ktoré sa uskutočnilo 1. februára 2012, bol vo veci samej vyhlásený rozsudok. Ani tieto zistenia nepresvedčili ústavný súd o tom, žeby krajský súd v namietanom konaní rešpektoval základné právo sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nemohol prihliadnuť na argument krajského súdu o tom, že došlo k práceneschopnosti a následnému úmrtiu jedného z členov senátu, čo podmienilo nutnosť opakovať dokazovanie. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že takéto okolnosti v zásade nezohľadňuje pri posudzovaní konaní vedených všeobecnými súdmi v súvislosti s pozitívnym záväzkom štátu zabezpečiť právo dotknutej osoby na súdne konanie bez zbytočných prieťahov (obdobne napr. III. ÚS 140/07, III. ÚS 77/09).

Okrem uvedeného hodnotenia veci podľa troch základných kritérií ústavný súd prihliadol aj na predmet konania (povahu veci) a jeho význam pre sťažovateľa. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na to, že doba trestného konania po podaní obžaloby je neprimerane dlhá. Výsledok trestného konania má zásadný význam pre sťažovateľa, ktorý sa v súčasnosti nachádza v právnom postavení odsúdeného súdom prvého stupňa. V rámci trestného konania je osoba obvinená (obžalovaná) z trestného činu vzhľadom na trestnoprávne následky svojho protiprávneho konania povinná podriaďiť sa trestnému procesu, ale na strane druhej má právo na to, aby jej záležitosť bola čo najskôr objasnená a prerokovaná. Podľa názoru ústavného súdu je potrebné, aby všeobecný súd rozhodujúci o otázke viny a trestu dotknutej osoby venoval predmetu konania náležitú pozornosť a aby ju čo najskôr prejednal a o nej rozhodol, pretože od výsledku trestného konania závisí charakter spoločenských vzťahov, v ktorých sa taká osoba po jeho ukončení ocitne. Aj keď sa sťažovateľ v čase, keď krajský súd o veci konal, nachádzal vo výkone trestu odňatia slobody, táto skutočnosť ešte nezbavovala krajský súd povinnosti čo najskôr odstrániť stav právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ nachádza až do právoplatného skončenia trestného konania.

Ústavný súd dospel k záveru, že doterajším postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 T 1/2008 (pôvodne vedenom pod sp. zn. 1 T 13/2002) došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva s'ťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

Krajský súd v danej veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 6 T 1/2008 z 1. februára 2012, proti ktorému podal s'ťažovateľ odvolanie, a preto bol spis 29. februára 2012 predložený najvyššiemu súdu, ktorého postup s'ťažovateľ nenamietal. Ústavný súd prikázal krajskému súdu, aby vo veci konal bez zbytočných priet'ahov, a to z dôvodu, že aj v prípade, ak najvyšší súd jeho rozhodnutie potvrdí, bude zabezpečovať agendu na realizáciu tohto rozhodnutia (bod 2 výroku nálezu).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie s'ťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa s'ťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

S'ťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 30 000 € z dôvodu pretrvávania stavu právnej neistoty.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04, III. ÚS 127/07).

Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy aj priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Pri určení primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na zistený stav konania krajského súdu, podiel sťažovateľa na jeho priebehu a význam trestného konania pre sťažovateľa ústavný súd dospel k záveru priznať sťažovateľovi finančné zadosťučinenie v sume 1 000 € (bod 3 výroku nálezu), pričom zvyšnej časti uplatneného primeraného finančného zadosťučinenia nevyhovel.

Ústavný súd rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré jeho právny zástupca vyčíslil v doplnení sťažnosti doručenej ústavnému súdu 12. marca 2012 v sume 442,34 €.

Ústavný súd v súlade s ustanoveniami § 1 ods. 3, § 11 ods. 3, § 15, § 16 ods. 3 a § 17 ods. 1 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov s použitím zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov a opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 198/2003 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách priznal sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia v sume 307,55 € [dva úkony právnej služby vykonané v roku 2012 – prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom a podanie sťažnosti – po 127,16 € + dvakrát režijný paušál po 7,63 € + cestovné v sume 13,93 € (z T. do L. a späť) + náhrada za stratu času v sume 24,04 €]. Zvyšnej časti uplatnenej náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd nevyhovel, pretože právnym zástupcom prezentovaný úkon ako „*návšteva sťažovateľa v Ú. L. dňa 02. 03. 2012*“ ústavný súd subsumoval pod úkon prevzatie a príprava zastúpenia vrátane prvej porady s klientom.

Priznanú úhradu trov konania v sume 307,55 € je povinná zaplatiť Kancelária ústavného súdu (ďalej len „kancelária“) na účet ustanoveného právneho zástupcu sťažovateľa Mgr. M. C., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (bod 4 výroku nálezu).

Krajský súd je povinný uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 307,55 € na účet kancelárie, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu (bod 5 výroku nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 13. júna 2012